

Republika Srbija
VRHOVNI SUD SRBIJE
Rev 52/06
06.04.2006. godina
Beograd

Vrhovni sud Srbije u Beogradu, u veću sastavljenom od sudija: Predraga Trifunovića, predsednika veća, Vesne Popović, Jasminke Stanojević, Mirjane Grubić i Milomira Nikolića, članova veća, u parnici tužilje AA, koju zastupa punomoćnik AB, advokat, protiv tuženog BB, koga zastupa punomoćnik BV, advokat, radi utvrđenja prava svojine po osnovu tekovine i po protivtužbi radi utvrđenja prava svojine odlučujući o reviziji tužilje izjavljenoj protiv presude Okružnog suda u Kraljevu Gž. 355/05 od 29.8.2005. godine u sednici održanoj 6.4.2006. godine, doneo je

R E Š E N J E

UKIDA SE presuda Okružnog suda u Kraljevu Gž. 355/05 od 29.8.2005. godine u stavu drugom (odbijajućem delu) i predmet vraća istom sudu na ponovno suđenje.

O b r a z l o ž e n j e

Pobijanom presudom preinačena je presuda Opštinskog suda u Kraljevu P. 21/04 od 1.12.2004. godine u dosuđujućem delu (stavu prvom) pa je utvrđeno da je tužilja po osnovu sticanja u bračnoj zajednici vlasnik sa 50% od kp. br. aa KO VV, postojeće kuće na ovoj parceli, sa prostorijama bliže opisanim u izreci, što je tuženi dužan priznati i dozvoliti tužilji da putem fizičke deobe izdvoji svoj pripadajući deo. Od većeg tužbenog traženja zahtev je odbijen (za još 18%).

Protiv ove presude u odbijajućem delu tužilja je blagovremeno izjavila reviziju zbog bitne povrede odredaba parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.

Vrhovni sud je ispitao pobijanu presudu na osnovu člana 386. ZPP koji se primenjuje na rešenje konkretnog odnosa na osnovu člana 491. stav 4. novog ZPP ("Službeni glasnik RS" br. 125/04) pa je našao da je revizija osnovana.

Prema utvrđenom činjeničnom stanju stranke su zaključile brak 22.7.1982. godine koji je prestao razvodom 2001. godine. Nekoliko dana po zaključenju braka one su od prodavca GG kupile kp. br. aa u površini od 5,58 ari sa dve prizemne stambene zgrade - kuće, garažu, voćnjak, ogradu i vinograd. Ugovor od 27.7.1982. godine nije overen od strane suda i stranke su označene kao kupci s tim što u ugovoru izričito nije navedeno da oni postaju suvlasnici kupljene stvari na jednake delove. Kod takvog činjeničnog stanja prvostepeni sud je tužilji priznao udeo od 68% utvrđujući da je tužilja učestvovala u sticanju sa 70.000 DM, a tuženi sa 20.000 DM, a da su preostalih 10.000 DM isplatili iz zajedničkih sredstava.

Bez održavanja glavne rasprave imajući u vidu katastarsko stanje (stranke su upisane sa po ½ na spornom zemljištu) drugostepeni sud zaključuje da se ugovor o prodaji i opis prava svojine na jednake delove u javnim knjigama može upodobiti sporazumu o deobi zajedničke imovine iz člana 327. Zakona o braku i porodičnim odnosima.

Zbog pogrešne primene materijalnog prava činjenično stanje nije potpuno utvrđeno pa se za sada izloženo stanovište ne može prihvatiti kao pravilno. Osim toga, u drugostepenom postupku učinjena je bitna povreda odredaba parničnog postupka iz člana 354. stav 2. tačka 14. i člana 354. stav 1. u vezi člana 375. ZPP, jer je drugostepeni sud izmenio utvrđeno činjenično stanje bez otvaranja glavne rasprave (član 362. i 363. ZPP).

Naime, pravilna primena materijalnog prava zahtevala je da se u pogledu odlučnih činjenica (upodobljavanja ugovora o prodaji i položaja kupaca sa sporazumom o deobi) stranke detaljno saslušaju na te okolnosti jer ugovor o prodaji iz 1982. godine i verzija koja je pet godina kasnije overena ne sadrži izričitu odredbu da stranke vrše deobu kupljene nepokretnosti na jednake delove po osnovu zajedničkog sticanja u braku. Imajući u vidu da ugovori o toj odlučnoj činjenici sadrže prazninu, to je bilo nužno u smislu člana 99. -101. ZPP istraživati zajedničku nameru ugovarača, utvrditi ko je od stranaka predložio takvu sadržinu ugovora i da li su stranke prilikom kupovine nepokretnosti imale u vidu i deobu nepokretnosti na jednake delove. Pri tom treba ceniti njihove međusobne odnose i sticanje ostalih stvari (vrednih pokretnih stvari) i eventualnu nameru stranaka da sve stečene stvari u braku dele na ravne delove. Stranke su u ovoj parnici saslušane za zapisniku od 5.12.2001. godine i tada se na navedene okolnosti nisu izjašnjavale. Ceneći ugovore o prometu i činjenicu upisa prava koje nije izvršeno u pravnu već u faktičku evidenciju nepokretnosti bez utvrđivanja zajedničke namere ugovarača i bez saslušanja stranaka što bi moglo doprineti tumačenju ugovora drugostepeni sud je učinio navedene bitne povrede odredaba parničnog postupka zbog kojih je drugostepena presuda u odbijajućem delu morala biti ukinuta.

Na osnovu člana 394. ranije važećeg ZPP odlučeno je kao u izreci.

Predsednik veća - sudija

Predrag Trifunović, s.r.

Za tačnost opravka

Upravitelj pisarnice

Mirjana Vojvodić

SM